

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Латинська мова та медична термінологія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра іноземних мов
Розробник(и)	Нефедченко Оксана Іллівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 1-го семестру, 18 тижнів протягом 2-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 4 кред. ЄКТС, 120 год., з яких 34 год. становить контактна робота з викладачем (34 практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» є засвоєння нормативної граматики латинської мови і формування фахово-орієнтованої термінологічної компетентності з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у студентів розуміння лінгвістичної системи латинської мови, її основні граматичні форми; висвітлення основних механізмів словотвору в латинській мові; формування фахової термінологічної

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Вступ. Фонетика. Алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги. Диграфи. Довгота і короткість. Наголос. Система латинського іменника. Граматичні категорії. Словникова форма іменників. Неузгоджене означення.

<p>Тема 2 Граматичні категорії прикметника, поділ на групи. Родові закінчення визначення основи. Узгоджене означення.</p>
<p>Тема 3 Тестовий модульний контроль. Іменники I відміни. Грецькі іменники I відміни. Лексика. Найбільш вживані прийменники з Acc. і Abl.</p>
<p>Тема 4 Іменники II відміни чоловічого і середнього родів. Грецькі іменники II відміни. Лексика. Сталі вирази. Суфікси. Системне вивчення прикметників I групи. Узгодження прикметників першої групи з іменниками.</p>
<p>Тема 5 Тестовий модульний контроль. Іменники III відміни. Типи, знаходження основи, парадигми всіх родів відмінювання. Приголосний тип. Голосний тип. Мішаний тип.</p>
<p>Тема 6 Прикметники III відміни. Узгодження з іменниками I, II, III відміни. Використання прикметників грецького походження в анатомічній термінології. Словотвір. Лексика.</p>
<p>Тема 7 Тестовий модульний контроль. Вивчення іменників IV - V відміни. Винятки. Лексика. Сталі вирази. Утворення іменників четвертої відміни від основи супі-на. Лексика.</p>
<p>Тема 8 Підсумковий модульний контроль «Основи анатомо-гістологічної термінології. Структура та будова терміна».</p>
<p>Тема 9 Загальна характеристика фармацевтичної термінології. Лексико-граматичні особливості оформлення назв препаратів з лікарськими формами. Рецепт. Граматична структура рецепта. Оформлення латинської частини рецепта. Дієслова, які вживаються в рецепті.</p>
<p>Тема 10 Хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів та сполук, кислот, солей, оксидів, складних ефірів, основ, номенклатура органічної хімії тощо.</p>
<p>Тема 11 Виписування рецептів на тверді, м'які та рідкі лікарські форми.</p>
<p>Тема 12 Поняття «клінічний термін». Однослівні та багатослівні терміни. Структура термінів-комполітів латинською та українською мовою. Словотвір.</p>

Тема 13 Латинсько-грецькі дублети іменників I відміни. Кінцеві терміноелементи I відміни.
Тема 14 Латинсько-грецькі дублети іменників II відміни чоловічого та середнього родів. Кінцеві терміноелементи II відміни. Словотвір. Латинсько-грецькі дублети прикметників першої групи. Кінцеві терміноелементи I відміни.
Тема 15 Латинсько-грецькі дублети іменників III відміни чоловічого та жіночого родів. Кінцеві терміноелементи іменників III відміни. Латинсько-грецькі дублети іменників III відміни середнього роду.
Тема 16 Латинсько-грецькі дублети та словотворчі терміноелементи прикметників другої групи. Латинсько-грецькі дублети та словотворчі терміноелементи іменників IV-V відміни.
Тема 17 Підсумковий модульний контроль.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Утворювати анатомо-гістологічні терміни латинською мовою.
PH2	Утворювати клінічні терміни та діагнози латинською мовою.
PH3	Правильно оформляти латинську частину рецепта
PH4	Користуватися спеціальною літературою та додатковими інформаційними ресурсами під час самостійного виконання завдань

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
-----	---

ПР6	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, що базуються на засадах доказової медицини, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР18	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПР24	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Вступ. Фонетика. Алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги. Диграфи. Довгота і короткість. Наголос. Система латинського іменника. Граматичні категорії. Словникова форма іменників. Неузгоджене означення.
Пр1 "Тема 1." (денна) Вступ. Фонетика. Алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги. Диграфи. Довгота і короткість. Наголос. Система латинського іменника. Грама-тичні категорії. Словникова форма іменників. Неузгоджене означення.
Тема 2. Граматичні категорії прикметника, поділ на групи. Родові закінчення визначення основи. Узгоджене означення.
Пр2 "Тема 2." (денна) Граматичні категорії прикметника, поділ на групи. Родові закінчення визначення основи. Узгоджене означення.
Тема 3. Тестовий модульний контроль. Іменники I відміни. Грецькі іменники I відміни. Лексика. Найбільш вживані прийменники з Acc. і Abl.
Пр3 "Тема 3." (денна) Іменники I відміни. Грецькі іменники I відміни. Лексика. Найбільш вживані прийменники з Acc. і Abl.
Тема 4. Іменники II відміни чоловічого і середнього родів. Грецькі іменники II відміни. Лексика. Сталі вирази. Суфікси. Системне вивчення прикметників I групи. Узгодження прикметників першої групи з іменниками.

<p>Пр4 "Тема 4." (денна)</p> <p>Іменники II відміни чоловічого і середнього родів. Грецькі іменники II відміни. Лексика. Сталі вирази. Суфікси. Системне вивчення прикметників I групи. Узгодження прикметників першої групи з іменниками.</p>
<p>Тема 5. Тестовий модульний контроль. Іменники III відміни. Типи, знаходження основи, парадигми всіх родів відмінювання. Приголосний тип. Голосний тип. Мішаний тип.</p>
<p>Пр5 "Тема 5." (денна)</p> <p>Іменники III відміни. Типи, знаходження основи, парадигми всіх родів відмінювання. Приголосний тип. Голосний тип. Мішаний тип.</p>
<p>Тема 6. Прикметники III відміни. Узгодження з іменниками I, II, III відміни. Використання прикметників грецького походження в анатомічній термінології. Словотвір. Лексика.</p>
<p>Пр6 "Тема 6." (денна)</p> <p>Прикметники III відміни. Узгодження з іменниками I, II, III відміни. Використання прикметників грецького походження в анатомічній термінології. Словотвір. Лексика.</p>
<p>Тема 7. Тестовий модульний контроль. Вивчення іменників IV - V відміни. Винятки. Лексика. Сталі вирази. Утворення іменників четвертої відміни від основи супі-на. Лексика.</p>
<p>Пр7 "Тема 7." (денна)</p> <p>Вивчення іменників IV – V відміни. Винятки. Лексика. Сталі вирази. Утворення іменників четвертої відміни від основи супіна. Лексика.</p>
<p>Тема 8. Підсумковий модульний контроль «Основи анатоμο-гістологічної термінології. Структура та будова терміна».</p>
<p>Пр8 "Тема 8." (денна)</p> <p>Підсумковий модульний контроль «Основи анатоμο-гістологічної термінології. Структура та будова терміна».</p>
<p>Тема 9. Загальна характеристика фармацевтичної термінології. Лексико-граматичні особливості оформлення назв препаратів з лікарськими формами. Рецепт. Граматична структура рецепта. Оформлення латинської частини рецепта. Дієслова, які вживаються в рецепті.</p>
<p>Пр9 "Тема 9." (денна)</p> <p>Загальна характеристика фармацевтичної термінології. Лексико-граматичні особливості оформлення назв препаратів з лікарськими формами. Рецепт. Граматична структура рецепта. Оформлення латинської частини рецепта. Дієслова, які вживаються в рецепті.</p>
<p>Тема 10. Хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів та сполук, кислот, солей, оксидів, складних ефірів, основ, номенклатура органічної хімії тощо.</p>

<p>Пр10 "Тема 10." (денна)</p> <p>Хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів та сполук, кислот, солей, оксидів, складних ефірів, основ, номенклатура органічної хімії тощо.</p>
<p>Тема 11. Виписування рецептів на тверді, м'які та рідкі лікарські форми.</p>
<p>Пр11 "Тема 11." (денна)</p> <p>Виписування рецептів на тверді, м'які та рідкі лікарські форми.</p>
<p>Тема 12. Поняття «клінічний термін». Однослівні та багатослівні терміни. Структура термінів-комполітів латинською та українською мовою. Словотвір.</p>
<p>Пр12 "Тема 12." (денна)</p> <p>Поняття «клінічний термін». Однослівні та багатослівні терміни. Структура термінів-комполітів латинською та українською мовою. Словотвір.</p>
<p>Тема 13. Латинсько-грецькі дублети іменників I відміни. Кінцеві терміноелементи I відміни.</p>
<p>Пр13 "Тема 13." (денна)</p> <p>Латинсько-грецькі дублети іменників I відміни. Кінцеві терміноелементи I відміни.</p>
<p>Тема 14. Латинсько-грецькі дублети іменників II відміни чоловічого та середнього родів. Кінцеві терміноелементи II відміни. Словотвір. Латинсько-грецькі дублети прикметників першої групи. Кінцеві терміноелементи I відміни.</p>
<p>Пр14 "Тема 14." (денна)</p> <p>Латинсько-грецькі дублети іменників II відміни чоловічого та середнього родів. Кінцеві терміноелементи II відміни. Словотвір. Латинсько-грецькі дублети прикметників першої групи. Кінцеві терміноелементи I відміни.</p>
<p>Тема 15. Латинсько-грецькі дублети іменників III відміни чоловічого та жіночого родів. Кінцеві терміноелементи іменників III відміни. Латинсько-грецькі дублети іменників III відміни середнього роду.</p>
<p>Пр15 "Тема 15." (денна)</p> <p>Латинсько-грецькі дублети іменників III відміни чоловічого та жіночого родів. Кінцеві терміноелементи іменників III відміни. Латинсько-грецькі дублети іменників III відміни середнього роду.</p>
<p>Тема 16. Латинсько-грецькі дублети та словотворчі терміноелементи прикметників другої групи. Латинсько-грецькі дублети та словотворчі терміноелементи іменників IV-V відміни.</p>
<p>Пр16 "Тема 16." (денна)</p> <p>Латинсько-грецькі дублети та словотворчі терміноелементи прикметників другої групи. Латинсько-грецькі дублети та словотворчі терміноелементи іменників IV-V відміни.</p>
<p>Тема 17. Підсумковий модульний контроль.</p>

Пр17 "Тема 17." (денна)
Підсумковий модульний контроль.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Індивідуальна робота, що передбачає самостійне виконання студентами за-вдання відповідно до рівня його навчальних можливостей.
НД2	Фронтальна робота, що передбачає одночасне виконання всіма студентами од-ного і того ж завдання.
НД3	Групова робота, що передбачає роботу студентів групою для виконання окремих робіт за відповідними темами.
НД4	Підготовка до тесту.

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1 Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи пояснення викладача, з навчальної або методичної літератури МН2 Репродуктивний метод. Студенти застосовують вивчений матеріал на основі зразка або правила. МН3 Інформаційно-комунікаційні технології для розширення доступу до освітніх ресурсів.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Індивідуальне опитування
МФО2	Фронтальне опитування
МФО3	Контрольна письмова робота

МФО4	Контрольні тестові завдання
МФО5	Програмовані письмові роботи

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Усне опитувань.
МСО2	Поточний тестовий контроль.
МСО3	Самостійна робота (тести на платформі МІХ).
МСО4	Складання підсумкового модульного контролю
МСО5	Опитування вивчених крилатих виразів

Контрольні заходи:

1 семестр		200 балів
МСО1. Усне опитувань.		30
	10x3	30
МСО2. Поточний тестовий контроль.		60
	3x20	60
МСО3. Самостійна робота (тести на платформі МІХ).		20
		20
МСО4. Складання підсумкового модульного контролю		80
		80
МСО5. Опитування вивчених крилатих виразів		10
		10
2 семестр		200 балів
МСО1. Усне опитувань.		50
	10x5	50
МСО2. Поточний тестовий контроль.		40
	2x20	40
МСО3. Самостійна робота (тести на платформі МІХ).		20
		20
МСО4. Складання підсумкового модульного контролю		80
		80
МСО5. Опитування вивчених крилатих виразів		10
		10

Контрольні заходи в особливому випадку:

1 семестр		200 балів
МСО2. Поточний тестовий контроль.		90
	3x30	90
МСО3. Самостійна робота (тести на платформі MIX).		30
		30
МСО4. Складання підсумкового модульного контролю		80
		80
2 семестр		200 балів
МСО2. Поточний тестовий контроль.		90
	2x45	90
МСО3. Самостійна робота (тести на платформі MIX).		30
		30
МСО4. Складання підсумкового модульного контролю		80
		80

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Навчальний процес потребує використання методичного забезпечення, мультимедійного обладнання та роздаткового матеріалу.
-----	---

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посіб. 2-е видання /О.М. Беляєва І.М. Сологор— К.: ВСВ «Медицина», 2020.-256 с.
Допоміжна література	
2	Шевченко, Є. М. Латинська мова і основи медичної термінології: Навч. посібник / Є. М. Шевченко. – Київ: Медицина, 2012. – 8-е вид. – 236 с.
2	Латинська мова та основи медичної термінології: підручник/ Л.Ю.Смольська, П.А. Содомора, Д.Г.Шега та ін.; за ред. Л.Ю. Смольської. - 3-є вид., переробл. і допов. - К. : ВСВ “Медицина”, 2016. - 472 с.
3	The Latin Language and Medical Terminology Basics : textbook / L. Smolska, P.Sodomora et al. - Kyiv : AUS Medicine, 2018. - 450 p.